PARLAMENTUL EUROPEAN

2004 *2009*

Comisia pentru afaceri juridice

2006/0135(CNS)

11.9.2008

AVIZ

al Comisiei pentru afaceri juridice

destinat Comisiei pentru libertăți civile, justiție şi afaceri interne

referitor la Propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 în ceea ce priveşte competența şi de introducere a unor dispoziții privind legislația aplicabilă în materie matrimonială
(COM(2006)0399 – C6-0305/2006 –2006/0135 (CNS))

Raportor pentru aviz (*): Carlo Casini

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 47 din Regulamentul de procedură

PA_Legam

JUSTIFICARE SUCCINTĂ

Propunerea Comisiei priveşte numai determinarea instanţei competente şi a dispoziţiilor legale aplicabile în cazul unei cereri de divorţ sau de separare. Aceasta nu se referă, prin urmare, nici la anularea căsătoriei, nici la dreptul la pensie alimentară. Propunerea se prezintă sub forma unei modificări parţiale a Regulamentului nr.2201/2003 în vigoare, al cărui conţinut este mai larg, deoarece priveşte, de asemenea, cauzele de anulare a căsătoriei, pe cele relative la responsabilitatea părintească, precum şi recunoaşterea deciziilor în aceste domenii ale instanţelor în relaţiile dintre state.

Propunerea supusă avizului priveşte în principal cuplurile „internaţionale", adică acele cupluri în care soţii deţin cetăţenii diferite sau îşi au reşedinţa în state diferite. Principala inovaţie introdusă de noul regulament este posibilitatea pe care o au soţii de a alege instanţa la care au posibilitatea de a face apel şi dispoziţiile legale aplicabile, dar această posibilitate de alegere nu e ilimitată. Acest lucru este posibil cu privire la instanţe şi legi care au o legătură obiectivă cu relaţia matrimonială în chestiune. În conformitate cu propunerea, o astfel de legătură există în principal prin reşedinţă. De aici rezultă faptul că doi soţi care au aceeaşi cetăţenie şi au avut reşedinţa şi unul şi celălalt în acelaşi stat a cărui cetăţenie o deţin nu au posibilitatea de a alege; ei pot să se adreseze numai judecătorilor statului pe teritoriul căruia îşi au reşedinţa, judecători care vor aplica lex loci, identică cu lex fori.

În general, propunerea pare rezonabilă. Într-adevăr, aceasta este în acord perfect cu libera circulaţie a persoanelor, care constituie una dintre libertăţile fundamentale pe care se bazează construcţia europeană, şi cu respectarea autonomiei părţilor care pot, prin urmare, alege, dacă doresc acest lucru, instanţa şi legea la care pot face apel pentru încetarea raportului lor matrimonial.

Totuşi, raportorul consideră că această propunere ar trebui să facă obiectul unor modificări care să îi permită să devină şi mai eficientă.

Mai întâi, este necesar să se precizeze că alegerea părţilor nu poate privi decât instanţa şi dispoziţiile legale ale unui stat membru şi că, într-un sens mai general, în conformitate cu principiul subsidiarităţii, propunerea nu poate obliga autorităţile unui stat care nu prevede divorţul sau nu recunoaşte acel tip de căsătorie să se pronunţe cu privire la desfacerea acestora.

De asemenea, propunerea Comisiei oferă soţilor posibilitatea de a alege oricare dintre instanţele enumerate la articolul 3 din Regulamentul nr. 2201/2003. În acest caz criteriul mai restrictiv enunţat la articolul 3a, litera (b) devine inutil. Soluţia mai simplă din punct de vedere tehnic ar fi suprimarea acestei litere. Cu toate acestea, rezultă din propunere că orientarea Comisiei este aceea de a stabili o legătură cu legile forului în momentul în care li se conferă părţilor posibilitatea de a decide în mod autonom la ce instanţă vor face apel. Acest lucru este evidenţiat de litera (b). Dacă se doreşte păstrarea acestei litere şi armonizarea conţinutului acesteia cu articolul 3 (mărind autonomia părţilor), raportorul sugerează atunci să fie modificat întregul articol 3a. Bineînţeles, articolul 3 rămâne valabil şi se aplică atunci când opţiunea alegerii instanţei competente nu este folosită.

AMENDAMENTELE

Comisia pentru afaceri juridice invită Comisia pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne, competentă în fond, să includă în raportul său următoarele amendamente:

Textul propus de Comisie	*Amendamentele Parlamentului*
Amendamentul 1 ARTICOLUL 1 PUNCTUL 2 Articolul 3a – alineatul 1 [Regulamentul (CE) nr.2201/2003]	
(1) Soţii pot conveni ca o anumită instanţă judecătorească sau instanţele judecătoreşti dintr-un stat membru să deţină competenţa jurisdicţională în cazul unei acţiuni de divorţ sau *separare de drept între aceştia*, cu condiţia ***ca (...) cei doi să aibă*** o legătură strânsă ***cu*** statul membru ***respectiv***, în virtutea faptului că	(1) Soţii pot conveni ca o anumită instanţă judecătorească sau instanţele judecătoreşti dintr-un stat membru să deţină competenţa jurisdicţională în cazul unei acţiuni de divorţ sau ***a*** *separaţiei de corp*, cu condiţia ***să existe*** o legătură strânsă ***între raportul matrimonial dintre aceştia şi*** statul membru ***ales***, în virtutea faptului că**:**
(a)***se aplică oricare dintre temeiurile privind competenţa jurisdicţională enumerate la articolul 3,*** sau	(a)***soţii au avut în acest stat reşedinţa lor obişnuită comună pe o perioadă de cel puţin trei ani fără întrerupere, cu condiţia ca această perioadă să nu se fi încheiat cu mai mult de trei ani înainte de cererea de divorţ sau de separare;***sau
(b)este vorba de statul pe teritoriul căruia se află ultima reşedinţă ***comună*** a soţilor, iar pârâtul încă mai locuieşte acolo în momentul introducerii cererii de divorţ; sau	(b)este vorba de statul pe teritoriul căruia se află ultima reşedinţă a soţilor, iar pârâtul încă mai locuieşte acolo în momentul introducerii cererii de divorţ; sau
(c)***unul dintre soţi*** are cetăţenia ***statului membru respectiv [***sau, în cazul Regatului Unit ***sau*** Irlandei, îşi are „domiciliul” ***pe teritoriul unuia dintre aceste două state membre]***.	(c)***este vorba de statul pe teritoriul căruia soţul care a introdus cererea de divorţ îşi are reşedinţa obişnuită şi actuală de cel puţin şase luni, dacă*** are cetăţenia ***acestui stat şi de cel puţin un an dacă nu este cetăţean al acestuia*** sau, în cazul Regatului Unit ***şi al*** Irlandei, ***acolo unde*** îşi are „domiciliul”***;*** sau
	(ca) căsătoria lor a fost încheiată în statul membru respectiv.

Justification

Les modifications apportées à l'article 3 bis visent à établir une hiérarchie plus rationnelle des critères de rattachement: une résidence prolongée; une résidence , même brève, dès lors

qu'il s'agit de la dernière résidence et qu'elle est aussi la résidence actuelle du défendeur; la résidence actuelle du demandeur pour une certaine durée; le lieu de célébration du mariage. Dans ces conditions, il est possible d'éviter toute contradiction entre les critères en cause, ainsi qu'entre ces critères et l'article 3 du règlement, qui continuera de s'appliquer en l'absence d'un accord entre les parties.

Amendamentul 2
ARTICOLUL 1 PUNCTUL 2
Articolul 3a – alineatul 2 [Regulamentul (CE) nr.2201/2003]

(2) Convenția atributivă de competență ***trebuie întocmită*** în scris, datată și semnată de cei doi soți cel mai târziu la data sesizării instanței.	(2) Convenția ***care conferă competențe jurisdicționale poate fi încheiată şi modificată în orice moment, dar*** cel mai târziu ***până*** la data sesizării instanței ***judecătoreşti. Aceasta îşi produce efectele până la cea mai înaltă instanță.*** ***Această convenție este*** *formulată* în scris, datată şi semnată de cei doi soți. ***În cazul în care legislația statului membru în care se află reşedința obişnuită a unuia dintre soți la data încheierii convenției impune condiții suplimentare precise în ceea ce priveşte aceste convenții, respectivele exigențe trebuie îndeplinite. În cazul în care soții îşi au reşedința obişnuită în state membre diferite, ale căror legislații respective impun cerințe de formă suplimentare, convenția se validează dacă îndeplineşte condițiile impuse de una dintre aceste legislații.*** ***În cazul în care convenția face parte dintr-un contract de căsătorie, este necesar să fie îndeplinite condițiile de formă impuse de respectivul contract de căsătorie.***

Justification

Il importe de préciser les conditions formelles de la convention, d'en préciser les effets et de maintenir les règles générales de compétence en l'absence d'une convention.

Amendamentul 3
ARTICOLUL 1 PUNCTUL 5A (nou)
Articolul 7a (nou) [Regulamentul (CE) nr. 2201/2003]

(5a) Se introduce următorul articol:

„Articolul 7a

Forum necesitatis

În cazul în care instanța competentă în sensul prezentului regulament se află într-un stat membru a cărui legislație nu prevede divorțul sau nu recunoaşte existența ori valabilitatea căsătoriei în cauză, jurisdicția se atribuie:

(a) statului membru al cărui cetățean este unul dintre soți; sau

(b) statului membru pe teritoriul căruia s-a încheiat căsătoria.

Justification

Un État membre ne peut pas être obligé à reconnaître comme mariage, fût-ce à la seule fin de sa dissolution, un acte qui n'est pas considéré comme tel par la loi de l'État. De même, il serait contraire au principe de subsidiarité d'imposer au juge d'un État membre dont la loi ne prévoit pas cet acte l'obligation de prononcer le divorce.

Par ailleurs, un couple international a le droit d'obtenir la prononciation du divorce par au moins un juge de l'Union dès lors que le mariage entretient un certain lien avec le territoire de l'Union; par conséquent, en l'absence d'un choix des parties, la juridiction de l'État membre de la nationalité d'un des deux conjoints ou dans lequel le mariage a été célébré doit être compétente par défaut.

Amendamentul 4
ARTICOLUL 1 PUNCTUL 7
Articolul 20a – alineatul 1 [Regulamentul (CE) nr.2201/2003]

(1) Soții pot alege de comun acord legea aplicabilă divorțului şi *separării de drept* dintre ***următoarele legi:***	(1) Soții pot alege de comun acord legea aplicabilă divorțului şi *separației de corp* dintre ***legile statelor membre a căror legătură cu raportul matrimonial este definită la articolul 3a.***
(a)legislația statului în care se află reşedința obişnuită comună a soților, dacă unul dintre aceştia mai locuieşte încă acolo la data încheierii acordului;	
(b)legislația statului al cărui cetățean este unul dintre soți sau, în cazul Regatului Unit şi al Irlandei, a statului în care se află „domiciliul" unuia dintre soți la data	

încheierii acordului;;

(c)legislația statului în care soții şi-au avut anterior reşedința obişnuită timp de cel puțin trei ani;

(d)legea statului membru pe teritoriul căruia este depusă cererea.

Justification

Le critère proposé dans cet amendement a une plus large portée que celui qui figure dans la proposition de la Commission, lequel exclut la loi de la résidence du seul demandeur ou du seul défendeur (même si, en principe, cette loi peut devenir applicable en raison du choix de la juridiction effectué conformément au point (d) de l'article 20 bis).

Amendamentul 5
ARTICOLUL 1 PUNCTUL 7
Articolul 20a – alineatul 2 [Regulamentul (CE) nr.2201/2003]

(2)***Convenția prin care se indică legislația aplicabilă trebuie întocmită în scris şi semnată de cei doi soți cel mai târziu la data sesizării instanței.***	(2) ***În ceea ce priveşte forma alegerii, se aplică prevederile enunțate la articolul 3a, alineatul (2).***

Justification

L'amendement vise à assurer un parallélisme entre la forme de la convention désignant la loi applicable et la forme du choix de la loi applicable.

Amendamentul 6
ARTICOLUL 1 PUNCTUL 7
Articolul 20b – partea introductivă [Regulamentul (CE) nr.2201/2003]

În absența unei opțiuni în temeiul articolului 20a, divorțul ***şi*** *separarea de drept* sunt reglementate de legislația statului	În absența unei opțiuni în temeiul articolului 20a, divorțul ***sau*** *separația de corp* sunt reglementate, ***fiecare în parte,*** de legislația statului ***membru***:

PROCEDURĂ

Titlu	Legislația aplicabilă în materie matrimonială
Referințe	COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)
Comisia competentă în fond	LIBE
Aviz emis de către Data anunțului în plen	JURI 28.9.2006
Comisii asociate - data anunțului în plen	15.2.2007
Raportor pentru aviz : Data numirii	Carlo Casini 2.10.2006
Examinare în comisie	4.10.2007 19.12.2007
Data adoptării	9.9.2008
Rezultatul votului final	+: 25 –: 0 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Carlo Casini, Marek Aleksander Czarnecki, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio Masip Hidalgo, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Membri supleanți prezenți la votul final	Sharon Bowles, Vicente Miguel Garcés Ramón, Jean-Paul Gauzès, Georgios Papastamkos, Gabriele Stauner, József Szájer, Jacques Toubon, Ieke van den Burg
Membri supleanți [articolul 178 alineatul (2)] prezenți la votul final	Victor Boştinaru, Renate Weber